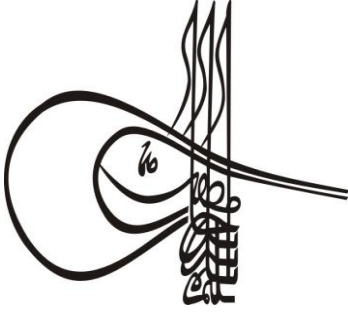

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Volume 11/3 Winter 2016, p. 589-606

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9368>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 22.02.2016

✓ Accepted/Kabul: 01.04.2016

✍ Referees/Hakemler: Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN –
Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

This article was checked by iThenticate.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİ İLE ÖĞRENCİLERİ MOTİVE ETME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hasan BOZGEYİKLİ* - Alparslan GÖZLER

ÖZET

Sınıf öğretmenlerinin, sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Öncelikle, sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyleri cinsiyet, medeni durum ve kıdem açısından ele alınmıştır. Daha sonra iki değişken arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın katılımcıları 2014-2015 eğitim öğretim döneminde Kayseri il merkezlerindeki ilkokullarda çalışan toplam 214 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. 214 katılımcının % 52,8'i (113) kadın, % 47,2'si (101) erkektir. Araştırma verilerini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu, Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği ve Öğretmenlerin öğrencileri Motive Etme Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin aynı sıra bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi ve korelasyon teknikleri kullanılmıştır. Araştırma bulguları sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre farklılaşmadığını, yüksek düzeyde kontrol davranışı boyutunda kadın öğretmenler lehine bir farkın olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bunun yanı sıra orta düzeyde kontrol boyutunda evli katılımcıların bekâr katılımcılara kıyasla anlamlı düzeyde farklılaştığı sonucu bulunmuştur. Kıdem değişkeni açısından ise yüksek kıdeme sahip olan öğretmenlerin hem sınıf yönetimi becerilerinin hem de öğrencileri motive etme düzeylerinin diğer kıdemlerdeki öğretmenlere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyi arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sonuçları ilgili literatür çerçevesinde tartışılmış ve gelecek araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenleri, Sınıf Yönetimi becerileri, Motivasyon

* Doç. Dr. Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: hbozgeyikli@erciyes.edu.tr

THE RELATION BETWEEN PRIMARY SCHOOL TEACHERS' CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS AND THEIR LEVELS OF MOTIVATING THE STUDENTS

ABSTRACT

This study aims to investigate the relation between primary school teachers' classroom management skills and their levels of motivating the students. General scanning model is used. Firstly, it is discussed primary school teachers' classroom management skills and their levels of motivating the students in terms of gender, marital status and seniority. Then, it was examined the relationship between the two variables. The participants of the study are 214 primary school teachers who are working at primary schools in Kayseri city center during 2014-2015 educational years. Out of 214 participants, 52, 8 % (113) are female and 47, 2 % (101) are male teachers. To gather data of the research, Personal Information Form, Scale for Classroom Management Skills and Scale for Teachers' Motivating the Students are used. These scales are developed by the researchers. To analyze the data, t-Test, One Way Variant Analysis and Correlation Techniques are used for the independent groups in identical sequence of descriptive statistics. The research findings have showed that the skills of primary school teachers' classroom management do not vary in terms of gender or marital status, and that there is a distinction in favor of female teachers at high level control behavior dimension. Besides, married participants at intermediate level control dimension differentiate meaningfully when compared to single participants. In terms of seniority variability, it has been discovered that senior teachers have both higher skills in classroom management and also higher levels at motivating their students, compared to junior teachers. It has been identified that there is a positive and meaningful relation between classroom management skills and levels of motivating the students. The findings of this study have been discussed within the framework of the related literature, and suggestions have been offered for researches to be done in the future.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Teachers are, without doubt, one of the most strategically important figures of the social system which is called 'school'. Especially today, teachers are supposed not only to have the thorough knowledge of his/her field, but also they are expected to have skills and abilities such as a facilitator for students learning, an effective instructor, a group work arranger and an attention drawer. Another basic ability that teachers should possess during the education process is classroom management. It is not an effective method to await for undesirable behaviors in the classroom and to look for solution options after these behaviors occur. Instead of this, it is quite more effective way to prevent the unwanted behavior or reduce its effect. Of the classroom management activities which are carried out to prevent unwanted

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

behaviors, focusing the students' motivation and attention on educational activities is one of the most effective way. When the related literature examined, it has been seen that teachers' classroom management abilities are worked jointly with job satisfaction, self-efficacy belief, material development ability based on application, perception of organizational culture, humor, emotional intelligence and personality. However, we didn't encounter any study on what teachers must possess and what is supposed from them to motivate students. In this research, it is aimed to study especially classroom management abilities of teachers and their level to motivate students in terms of variants such as gender, marital status and seniority. The relationship between classroom management abilities of primary school teachers and their level to motivate students is studied, as well.

Method

As it is aimed to investigate classroom management abilities of primary school teachers and their level to motivate students in terms of variants such as gender- in this study, marital status and seniority, descriptive scanning model is defined as the basic method. The participants of the study are 214 primary school teachers who are working at primary schools in Kayseri city center during 2015-2016 educational year. Out of 214 participants, 52, 8 % (113) are female and 47, 2 % (101) are male teachers. To gather data of the research, Personal Information Form, Scale for Classroom Management Skills and Scale for Teachers To Motivate the Students are used. Tools used for gathering research data were distributed, implemented and collected in May 2015. Descriptive statistics, also t test for independent groups, one way variant analysis (ANOVA) and Pearson correlation coefficient are utilized for the data gathered. The meaningfulness level is ,05 in this study.

Results and Discussion

When classroom management abilities of primary school teachers and their level to motivate students are investigated in term of gender variant, it has been seen that there is no meaningful difference between male and female teachers. When the literature about their classroom management abilities is examined, it has been seen that there are a great number of studies supporting the findings of the research. And, when motivating level of primary school teachers examined, it has been detected that female teachers show higher control behavior, compared to male teachers. It is thought that this situation may have taken place because of female teachers' showing attitudes like being more sensitive to others' problems and having good relationships with people, others' expectation from female teachers as woman and behaving students not only as a teacher but also as a birth giver.

Another finding in the study is about whether classroom management abilities of primary school teachers and their level to motivate students change in term of marital status or not. When examined in term of marital status variant, classroom management abilities do not differentiate meaningfully. Yet, in term of level to motivate students, it has been seen that there is a result in favor of married teachers who are in intermediate lower dimension of autonomy support. The findings showing the differentiation about classroom

Turkish Studies

management abilities of teachers in term of marital status are supported by various studies.

It has been seen that occupational seniority is an important factor in studying both classroom management abilities of primary school teachers and also their level to motivate students. Namely, in term of seniority variant, there have been meaningful differences at all lower dimensions of the classroom management scale, and at lower dimensions of intermediate level control, intermediate level autonomy support and high autonomy support, in the scale measuring student motivation. In term of seniority variant, considering the gap arose at lower dimensions of introduction, development, conclusion and general activities of the scale measuring classroom management abilities, this has been found to be in favor of teachers who has 21 years or more of seniority. According to this, it has been seen that teachers who has 21 years or more of seniority have meaningfully higher level of classroom management abilities than the ones who have 11-20 years of seniority. This is quite an expected result and consistent with the related literature as well.

The results provided about differentiation in variant of seniority about student motivation should be evaluated in that way, too. Especially about intermediate level autonomy support, considering that most of teachers who have 21 years or more of seniority are mother/fathers as well, that makes them more optimistic and understand students' feelings and thoughts much better. Hereby, it can be interpreted that those teachers have higher level to motivate students.

The last finding of this study is about the relation between classroom management abilities of primary school teachers and their level to motivate students. According to the findings of the study, there is no meaningful relationship between YDK, ODK and YOD, which are lower dimensions of classroom management abilities scale and scale to motivate students. On the other hand, there is a positive and meaningful relationship between lower dimensions of input, outcome, and general activities and lower dimension of intermediate level autonomy support. This finding should be interpreted as; the more ability level of input, outcome and general activities increase, the more level of intermediate autonomy support provided for students increase.

Keywords: Primary School Teacher, Classroom management skills, Motivation

Giriş

Okul denilen sosyal sistemin en stratejik figürlerinden birisi hiç kuşkusuz ki öğretmenlerdir. Özellikle günümüzde öğretmenden beklenen; kendi öğretim alanı ile ilgili bilgileri çok iyi bilmesinin yanı sıra öğrencilerinin öğrenmelerini kolaylaştırıcı olma, etkili bir öğretici olma, grup çalışmalarını düzenleme, öğrencilerinin ilgisini çekme gibi yeterlik ve becerilere sahip olmasıdır. Öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirirken sahip olması gereken temel beceri alanlarından birisi de sınıf yönetimidir. Tipik bir sınıfta öğretmenler çeşitli roller oynamaktadır, ancak öğretmenin sınıfta oynadığı rollerden kesinlikle en önemlilerinden biri sınıf yöneticisi olmasıdır. Kötü yönetilen bir sınıfta etkili öğrenme ve öğretimden söz edilemez.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

Öğrencilerde çeşitli davranış problemleri ve saygısızlık varsa ve bu davranışları yönlendirecek açık kurallar ve süreçler mevcut değilse sınıfta kaos normal hale gelir. Bu gibi durumlardan hem öğretmen hem de öğrenciler mustarip olurlar. Öğretmen öğretmek için daha fazla çaba gösterirken öğrenciler öğrenmeleri gerekenden daha az öğrenirler. Buna karşılık, iyi yönetilen sınıflar eğitim ve öğrenimin yapılabileceği uygun bir ortam sağlar(Safa ve Ghonsooly, (2015). Hedef davranışların kazandırılacağı ortamlar olan sınıflarda uygun bir ortamın hazırlanması, sürdürülmesi ve etkin bir şekilde yönetilmesi, öğrenme öğretme etkinliklerinin amacına ulaşmasını önemli ölçüde sağlar (Demirtaş, 2011, Güçlü, 2002). Ancak iyi bir sınıf yönetimi kendiliğinden olmaz. Bunu oluşturmak için en sorumlu kişi olan öğretmenin çok çaba sarf etmesi gerekir. Sadık ve Aslan (2015) “İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Problemleri İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi” konulu araştırmasında sınıftaki disiplin problemlerinin oluşmasının nedenlerinin ilk sırasında aile, ikinci sırada öğrenciyi ve son olarak öğretmenleri hatalı gördüklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin açıklamalarına göre sınıf yönetiminde deneyimsiz olma, öğretmenlik mesleğinin itibarsızlaştırılması, öğrencileri motive edememe ve kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerin sınıfta disiplin problemlerine neden olabildiğini tespit edilmiştir. Bu nedenle sınıf yönetiminin sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi, sınıf yöneticisi olarak öğretmenin kişisel ve mesleki açıdan, mesleğe yatkinlığına, yeteneğine, yaratıcılığına, kişiliğine, bilgisine, becerisine, anlayışına ve deneyimine bağlıdır (Balay, 2012, Güçlü,2014, Gültekin, 2015).

Öğrenci kazanımlarının gerçekleşmesi ve olumlu bir öğrenme ortamının oluşmasında öğretmenlere büyük bir sorumluluk yüklenmiştir (Adıgüzelli, 2015, Şahin, 2011). Bu açıdan sınıf yönetimi, sınıfta kuralların belirlenmesi, bu kuralların geliştirilmesi, öğretmenin liderlik özellikleri, sınıf içinde iletişim, motivasyon yönetimi, sınıfta zamanın kullanımı, sınıfın örgütlenmesi, öğrenme ortamı oluşturma gibi çok geniş bilgi ve beceri alanlarını kapsamaktadır. Bütün bu alanlar birbiriyle ilişkili ve birbirini etkiler durumdadır (Arı ve Saban, 1999). Öğretmenin sınıfta öğrenmeye elverişli bir ortam oluşturabilmesi, fiziksel düzenlemeleri öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde düzenleyebilmesi, öğretimin akışını kontrol edebilmesi ve zaman yönetimi konusundaki yeterlikleri, sınıf içi ilişkileri düzenleyebilmesi, sınıf içi ilişkileri belirlenen kurallarla yönetebilmesi, iletişimi düzenleyebilmesi ve öğrencinin motivasyonunu sağlayabilmesi, öğretmenin sınıf yönetimi becerilerini oluşturmaktadır (Akın ve Koçak, 2007). Bu nedenle öğretmelerin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin belirlenmesi ve geliştirilmesinin, eğitim-öğretim faaliyetlerindeki birçok sorunun çözülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir (İlgar, 2007).

Sınıf içinde öğrencilerden istenmeyen davranış göstermelerini beklemek ve bu davranışlar ortaya çıktıktan sonra çözüm seçeneklerini düşünmek etkili bir yöntem değildir. Bunun yerine, istenmeyen davranışın ortaya çıkmadan önce önlenmesi ya da etkisinin azaltılması daha etkili bir yöntemdir (Şahin ve Adıgüzelli, 2015). Kayıkçı (2009) sınıf yönetimini tanımlarken öğrencilerin istenmeyen davranışlarını önlemek için yapılan aktiviteler arasında öğrenci motivasyonunu sağlamayı da almış ve sınıf yönetiminin önemli bir parçasının öğrenci motivasyonunu ve öğrencilerin dikkatlerinin ders boyunca eğitimsel aktiviteler üzerine odaklanmasını sağlamak olduğunu ifade etmiştir. Dahası, Kayıkçı'ya göre dersin sıkıcılığı öğretmenin sınıf yönetimi becerileri ile ilişkilidir. Buna benzer olarak, Burden'da (2000) motivasyonun etkili sınıf yönetiminin önemli bir parçası olduğunu ve etkili bir sınıf yöneticisinin kasıtlı olarak öğrencileri motive etme yolları planladığını vurgular. Buna göre, eğer öğretmen öğrencileri öğrenme için güdüleyebilirse öğrencilerin aktiviteden uzaklaşmaya veya sınıfın düzenini bozacak davranışlara eğilimleri daha az olur. Voltz, Sims ve Nelson (2010) sınıf yönetimi ve öğrencileri etkili bir şekilde motive etmeyi bir orkestrayı yönetmeye benzetir. “Orkestra şefleri hem tüm enstrümanlar, sesler ve enstrüman sanatçıları ile ilgili farkındalığa sahipken hem de aynı anda ortaya çıkan müziğin kalitesine dikkat eder”. Babcock (2011) Bazı NCATE (National Council for Accreditation of Teacher Education) akredite öğretmen eğitimi programlarında sınıf yönetimi ve öğrenci

motivasyonu odaklı profesyonel eğitim dersinin analiz edildiği çalışmada mesleki tatminsizlikten dolayı işten ayrılan öğretmenlere ayrılma sebeplerini sormuş ve katılımcıların %35'i öğrenci disiplini ve %17'si zayıf öğrenci motivasyonunu ana sebep olarak göstermiştir. Bu sonuçlar da sınıf yönetimi ve öğrenci motivasyonunun öğretmenler açısından önemini vurgulamaktadır. Brown'da (2001) olumlu bir sınıf ortamı için gerekli olan etkili övgünün hedeflere ulaşmak amacıyla içsel motivasyonu artırdığını, diğer taraftan, etkisiz övgünün ise sadece daha fazla övgü almak amacıyla hareket etmek için dışsal motivasyonu artırdığını ifade ederek sınıf yönetiminin bir parçası olan övgü ile öğrenci motivasyonu arasında bağ kurmuştur.

İlgili literatür incelendiğinde öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin işdoymu ile (Akın ve Koçak, 2007); özyeterlik inancı ile (Babaoğlu ve Korkut, 2010); uygulamaya dayalı materyal geliştirme becerileri ile (İlhan, 2014), örgüt kültürü algısı ile (Umar, 2015; Uç, 2013), mizah tarzları ile (Akkaya, 2011), duygusal zeka ile (Tunca, 2010) ve kişilikle (Komitoğlu, 2009) birlikte çalışıldığı görülmüştür. Ancak öğretmenlerin sahip olması gereken ve günümüzde bütün öğretmenlerden beklenen öğrencileri motive etme ilişkisi üzerine bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmada öncelikle öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeylerinin cinsiyet, medeni durum ve kıdem yılı değişkenleri açısından farklılaşma durumu incelenmeye çalışılmıştır. Bunun yanı sıra sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyleri arasındaki ilişki düzeyi ele alınmıştır. Bu araştırma sonucunda elde edilecek bulguların; öğretmenlerin sahip olduğu sınıf yönetimi becerilerinin belirlenmesi, öğretmenlere etkili ve verimli bir öğretme öğrenme sürecini sağlamaları ve sınıf yönetimini oluşturan boyutlara ilişkin yeterliliklerini arttırmaları gibi konularda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırma Metodu: Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin, cinsiyet, medeni durum, kıdem vb. değişkenler açısından incelenmesi amaçlandığından, araştırmanın yöntemi betimsel tarama modeli olarak belirlenmiştir.

Katılımcılar: Araştırmaya 2014-2015 eğitim öğretim yılı içerisinde Kayseri il merkezinde bulunan ilkokullarda çalışan toplam 214 sınıf öğretmeni katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 52,8'i (113) Kadın, % 47,2'si (101) Erkek, % 75,2'si (161) evli % 24,8'i (53) bekâr öğretmenlerden oluşmaktadır. Katılımcıların kıdemlerine göre dağılımı ise % 34,1 (73) 0-10 yıllık öğretmen, % 35,0 (75) 11-20 yıllık öğretmen % 30,8'i (66) 21 yıl ve üstü şeklindedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin toplanması amacıyla Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği, Öğretmenlerin öğrencileri motive etme ölçeği ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmada katılımcıların, cinsiyet, medeni durum ve kıdem gibi durumları belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda yukarıda belirtilen değişkenlerle ilgili kapalı uçlu sorular sorulmuş ve katılımcılardan kendilerine uygun seçeneği işaretlemeleri istenmiştir.

Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği (SYBÖ) : Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerini ölçmek için Cülha (2014) tarafından geliştirilen Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. SYBÖ "Giriş Etkinlikleri" alt boyutunda 11 madde, "Geliştirme Etkinlikleri" alt boyutunda 17 madde, "Sonuç Etkinlikleri" alt boyutunda 12 madde ve "Genel Etkinlikler" alt boyutunda 9 madde olmak üzere toplam 49 maddeden oluşmaktadır. Düz cümle yapısında ve olumlu ifadeleri içeren ölçek maddeleri: "hiçbir zaman", "nadiren", "zaman zaman", "çoğu zaman" ve "her zaman" olmak üzere 5'li Likert tipi dereceleme ölçeğiyle puanlanmaktadır. Ölçekten ve alt boyutlarından alınan yüksek puan ilgili boyuttaki becerinin yüksek olduğunu ifade

etmektedir. SYBÖ'nin geçerlik çalışması için yapılan faktör analizinde yer alan dört faktörün, toplam varyansın 42.27'sini açıkladığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra ölçekteki birinci faktör varyansı % 13.39, birinci ve ikinci faktör varyansı % 23.44, birinci, ikinci ve üçüncü faktör varyansı % 33.40 birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü faktör varyansı % 42.27 oranında açıklamaktadır. ölçeğe ilişkin yapılan iç tutarlık hesaplamalarında, ölçeğin bütünü için iç tutarlık katsayısı .94 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin genel olarak güvenilirlik analizinin yanı sıra, ölçekte bulunan dört alt boyutun her birinin de iç tutarlık katsayıları ayrı ayrı hesaplanmıştır. Buna göre, ölçeğin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlık katsayıları; "Dersin Giriş Etkinlikleri" alt boyutu için .85, "Dersin Geliştirme Etkinlikleri" alt boyutu için .90, "Dersin Sonuç Etkinlikleri" alt boyutu için .85, ve "Genel Etkinlikler" alt boyutu için .83 olarak hesaplanmıştır (Cülha, 2014).

Öğretmenlerin öğrencileri motive etme ölçeği: Araştırmada, öğretmenlerin öğrencileri motive etme düzeylerini belirlemek için, orijinali Deci, Schwartz, Sheinman ve Ryan (1981) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlaması Sünbül, Kesici, Üre ve Bozgeyikli (2003) tarafından yapılan "Öğretmenlerin Öğrencileri motive etme ölçeği" kullanılmıştır. Öğretmenlerin öğrencileri motive etme biçimlerini belirlemek amacıyla geliştirilen bu ölçekte 32 madde bulunmaktadır. Bu ölçeğin her bir maddesinde örnek bir olay ve sorun durumunda, öğretmenlerin hangi düşünce kalıplarını davranışlarını ve biçimlerini kullandığı sorgulanmakta ve öğretmenlerden bu durumu ne sıklıkla gerçekleştirdiklerini ölçek üzerinde belirtmeleri istenmektedir. Düz cümle yapısında ve olumlu ifadeleri içeren ölçek maddeleri: Çok uygun: 5, uygun: 4, olabilir: 3, uygun değil: 2, Hiç uygun değil: 1 şeklinde puanlanmaktadır. Ölçek her biri 8 maddeden oluşan yüksek düzeyde kontrol (YDK), orta düzeyde kontrol (ODK), orta düzeyde özerklik desteği (ODÖD) ve yüksek özerklik desteği (YÖD) şeklinde dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin her bir alt boyutundan elde edilebilecek toplam puan en yüksek 40, en düşük 8'dir. Alt boyutlardan alınan puanın yüksekliği ilgili motivasyon biçiminin yüksek düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Ölçeğin alt boyutlarıyla ilgili hesaplanan güvenilirlik katsayıları sırasıyla Yüksek Düzeyde Kontrol 0,78, Orta Düzeyde Kontrol 0,77, Orta düzeyde Özerklik desteği 0,75 ve Yüksek Özerklik Desteği 0,78'dir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan araçlar katılımcılara 2015 yılı mayıs ayı içerisinde, dağıtılmış, uygulanmış ve toplanmıştır. Toplanan veriler üzerinde "cinsiyet ve medeni durum" değişkenlerine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerindeki farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla bağımsız gruplar için t testi, "kıdem" değişkenine göre farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. ANOVA testi sonucunda ortaya çıkan farkın kaynağını tespit etmek amacıyla ileri istatistik tekniği olarak TUKEY testi kullanılmıştır. Sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeyi alt boyutları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak içinde pearson korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Araştırmada manidarlık düzeyi ,05 olarak alınmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmada toplanan verilerin istatistiksel çözümlmeleri sonucunda elde edilen bulgular yer almıştır. Elde edilen bulgular araştırmada cevabı aranan sorulara uygun bir sırada verilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan bağımsız gruplar için t testi analizi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaşmasına ilişkin t testi sonuçları

	Değişkenler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Std. Sap.	t	p
Sınıf Yönetimi Becerileri	Giriş Etkinlikleri	Kadın	113	46,10	5,41	-,016	,987
		Erkek	101	46,11	5,84		
	Geliştirme Etkinlikleri	Kadın	113	74,20	6,79	-,179	,858
		Erkek	101	74,37	7,27		
	Sonuç Etkinlikleri	Kadın	113	49,69	6,10	-,739	,461
		Erkek	101	50,33	6,50		
Öğrencileri Motive Etme düzeyleri	Genel Etkinlikler	Kadın	113	40,24	4,09	-,108	,914
		Erkek	101	40,30	3,90		
	YDK	Kadın	113	22,38	3,77	2,118*	,035
		Erkek	101	21,29	3,69		
	ODK	Kadın	113	27,81	4,06	,122	,903
		Erkek	101	27,75	3,54		
	ODÖD	Kadın	113	26,15	4,16	-,854	,394
		Erkek	101	26,60	3,35		
	YÖD	Kadın	113	28,39	3,44	1,095	,275
		Erkek	101	27,86	3,72		

*p<,05

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin alt boyutlarındaki aritmetik ortalamaları incelendiğinde bütün alt boyutlarda erkek öğretmenlerin ortalamalarının kadın öğretmenlerin ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Ancak grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değerlerinin .05 düzeyinde anlamlı bir fark göstermediği tespit edilmiştir. Bu bulguya göre kadın ve erkek öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur. Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri cinsiyetlerine göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 1’de Öğrencileri motive etme düzeyleri ölçeği alt boyutlarından alınan puan ortalamaları incelendiğinde ise ODÖD alt boyutunda erkek öğretmenlerin ortalamalarının kadın öğretmenlerden yüksek olduğu görülmektedir. Diğer üç alt boyutta ise kadın öğretmenlerin ortalamalarının erkek öğretmenlerin ortalamalarında yüksek olduğu görülmektedir. Ancak grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri sadece YDK alt boyutundaki farkın .05 düzeyinde anlamlı olduğunu ifade etmektedir. Bu bulguya göre kadın sınıf öğretmenleri erkek meslektaşlarına kıyasla daha fazla Yüksek düzeyde kontrol davranışı sergilemektedirler. Diğer bir ifadeyle kadın öğretmenlerin öğrencilerine yönelik yüksek düzeyde kontrol etme davranışı sergileme düzeyleri erkek öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin medeni duruma göre farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan bağımsız gruplar için t testi analizi sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

Tablo 2: Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin medeni durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin t testi sonuçları

Değişkenler		Medeni Durum	N	$\bar{X}$	Std. Sap.	t	p	
Sınıf Yönetimi Becerileri	Giriş Etkinlikleri	Evli	161	46,11	6,00	-,002	,999	
		Bekâr	53	46,13	4,20			
	Geliştirme Etkinlikleri	Evli	161	74,22	7,32	-,223	,824	
		Bekâr	53	74,47	6,00			
	Sonuç Etkinlikleri	Evli	161	49,94	6,24	-,226	,821	
		Bekâr	53	50,16	6,49			
	Genel Etkinlikler	Evli	161	40,20	4,12	-,451	,653	
		Bekâr	53	40,49	3,59			
	Öğrencileri Motive Etme düzeyleri	YDK	Evli	161	21,91	3,78	,296	,767
			Bekâr	53	21,73	3,75		
ODK		Evli	161	28,17	3,81	2,630*	,009	
		Bekâr	53	26,60	3,63			
ODÖD		Evli	161	26,62	3,54	1,740	,083	
		Bekâr	53	25,58	4,43			
YÖD		Evli	161	28,24	3,54	,692	,490	
		Bekâr	53	27,84	3,70			

*p<,05

Tablo 2'deki sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin alt boyutlarındaki aritmetik ortalamaları incelendiğinde bütün alt boyutlarda bekâr öğretmenlerin ortalamalarının evli öğretmenlerin ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Ancak grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değerlerinin .05 düzeyinde anlamlı bir fark göstermediği tespit edilmiştir. Bu bulguya göre evli ve bekâr öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur. Diğer bir ifadeyle öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri medeni durumlarına göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 2'de Öğrencileri motive etme düzeyleri ölçeği alt boyutlarından alınan puan ortalamaları incelendiğinde ise bütün alt boyutlarda evli öğretmenlerin ortalamalarının bekâr öğretmenlerin ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. Ancak grupların puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla hesaplanan t değeri sadece ODK alt boyutundaki farkın .05 düzeyinde anlamlı olduğunu ifade etmektedir. Bu bulguya göre evli sınıf öğretmenleri bekâr meslektaşlarına kıyasla daha fazla orta düzeyde kontrol davranışı sergilemektedirler. Diğer bir ifadeyle evli öğretmenlerin öğrencilerine yönelik orta düzeyde kontrol etme davranışı sergileme düzeyleri bekâr öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin kıdemlerine göre farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan tek yönlü ANOVA analizi sonuçları Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin kıdemlerine göre farklılaşmasına ilişkin ANOVA testi sonuçları

Değişkenler	Kıdem	N	$\bar{x}$	Std. Sap.	F	p
Sınıf Yönetimi Becerileri	0-10 Yıl	73	46,43	5,01		
	Giriş Etkinlikleri	11-20 Yıl	75	44,46	5,74	6,019*
		21 Yıl ve üzeri	66	47,62	5,66	,003
	0-10 Yıl	73	74,86	6,25		
	Geliştirme Etkinlikleri	11-20 Yıl	75	72,54	7,62	3,853*
		21 Yıl ve üzeri	66	75,62	6,76	,023
	0-10 Yıl	73	50,24	5,92		
	Sonuç Etkinlikleri	11-20 Yıl	75	48,56	6,62	3,658*
		21 Yıl ve üzeri	66	51,36	6,04	,027
	0-10 Yıl	73	40,72	3,42		
	Genel Etkinlikler	11-20 Yıl	75	39,33	4,25	3,299*
		21 Yıl ve üzeri	66	40,84	4,14	,039
Öğrencileri Motive Etme düzeyleri	0-10 Yıl	73	22,19	3,58		
	YDK	11-20 Yıl	75	21,45	4,06	,754
		21 Yıl ve üzeri	66	21,98	3,62	,472
	0-10 Yıl	72	26,43	3,92		
	ODK	11-20 Yıl	75	28,22	3,80	7,607*
		21 Yıl ve üzeri	66	28,75	3,33	,001
	0-10 Yıl	73	25,41	3,98		
	ODÖD	11-20 Yıl	75	25,72	3,62	11,904*
		21 Yıl ve üzeri	66	28,16	3,16	,001
	0-10 Yıl	73	28,65	3,88		
	YÖD	11-20 Yıl	75	27,09	3,34	5,187*
		21 Yıl ve üzeri	66	28,77	3,25	,006

*p<,05

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin kıdemlerine göre farklılaşmasına ilişkin Tablo 3'teki bulgular incelendiğinde sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin bütün alt boyutlarında kıdem açısından ,05 düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmektedir. Öğrencileri motive etme ölçeği alt boyutlarına ilişkin bulgular incelendiğinde ise sadece YDK alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı diğer üç alt boyutta ise ,05 düzeyinde anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeyi alt boyutlarında gruplar arasındaki farkın kaynağını tespit etmek amacıyla ileri analiz olarak TUKEY testi yapılmıştır. Yapılan analize ilişkin bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4'deki bulgular incelendiğinde sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin giriş, geliştirme, sonuç ve genel etkinlikler alt boyutlarında ortaya çıkan farkın 11-20 yıl ile 21 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenler arasında 21 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenler lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre 21 yıl ve üstü kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksektir. Öğrencileri motive etme ölçeği alt boyutlarına ilişkin bulgular incelendiğinde ODK alt boyutundaki farkın 0-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden kaynaklandığı görülmektedir. Bu bulguya göre 0-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin sergilediği orta düzeyde kontrol davranışı diğer kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksektir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

Tablo 4: Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin kıdemlerine göre farklılaşmasına ilişkin TUKEY testi sonuçları

	Değişkenler	(I) Kıdem	(J) Kıdem	Ort. Arası Fark (I-J)	p
Sınıf Yönetimi Becerileri	Giriş Etkinlikleri	0-10 Yıl	11-20 Yıl	1,97	,075
			21 yıl ve üstü	-1,18	,413
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-3,15*	,002
	Geliştirme Etkinlikleri	0-10 Yıl	11-20 Yıl	2,31	,106
			21 yıl ve üstü	-,75	,795
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-3,07*	,025
	Sonuç Etkinlikleri	0-10 Yıl	11-20 Yıl	1,68	,227
			21 yıl ve üstü	-1,11	,541
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-2,80*	,022
	Genel Etkinlikler	0-10 Yıl	11-20 Yıl	1,39	,084
			21 yıl ve üstü	-,12	,982
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-1,51*	,042
Öğrencileri Motive Etme düzeyleri	ODK	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-1,79*	,010
			21 yıl ve üstü	-2,32*	,001
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-,53	,673
	ODÖD	0-10 Yıl	11-20 Yıl	-,30	,862
			21 yıl ve üstü	-2,75*	,001
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-2,44*	,001
	YÖD	0-10 Yıl	11-20 Yıl	1,56*	,020
			21 yıl ve üstü	-,11	,980
		11-20 Yıl	21 yıl ve üstü	-1,67*	,014

*p<,05

ODÖD alt boyutunda ise farkın kaynağı 21 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenler olarak görülmektedir. Buna göre 21 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenler diğer kıdemdeki öğretmenlere kıyasla daha fazla orta düzeyde özerklik desteği sağlamaktadırlar. YDÖ alt boyutunda ise 0-10 yıl ve 21 yıl üstü kıdeme sahip öğretmenlerin öğrencilerine sağladıkları yüksek özerklik desteğinin 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeyleri ölçekleri alt boyutlarından almış oldukları puanlar arasındaki ilişkiyi belirlemek için bu puanlar uygulanan Pearson Korelasyon analizi sonuçları Tablo 5’de sunulmuştur

Tablo 5: Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeyleri arasındaki ilişki

	Değişkenler		Öğrencileri Motive Etme düzeyleri			
			YDK	ODK	ODÖD	YÖD
Sınıf Yönetimi Becerileri	Giriş Etkinlikleri	r	,091	,111	,150*	,061
		P	,183	,106	,028	,372
	Geliştirme Etkinlikleri	r	,034	,040	,119	,022
		P	,618	,557	,081	,754
	Sonuç Etkinlikleri	r	,085	,113	,190*	-,025
		P	,215	,100	,005	,719
	Genel Etkinlikler	r	,088	,085	,191*	,007
		P	,202	,217	,005	,915

*p<,05

Tablo 5 incelendiğinde sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin alt boyutları ile öğrencileri motive etme düzeyleri ölçeğinin alt boyutları olan YDK, ODK ve YÖD arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Diğer taraftan giriş etkinlikleri, sonuç etkinlikleri ve genel etkinlikler alt boyutları ile Orta düzeyde özerklik desteği alt boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu bulgu, giriş sonuç ve genel etkinlik beceri düzeyi arttıkça öğrencilere orta düzeyde özerklik desteği sağlama düzeyinin de arttığı şeklinde yorumlanabilir.

Tartışma

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelendiği bu çalışmada, öncelikle sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeyleri cinsiyet, medeni durum ve kıdem değişkenleri açısından ele alınmıştır. İkinci olarak ise sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına bakılmıştır. Araştırma kapsamına alınan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeyleri cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde sınıf yönetimi becerileri açısından kadın ve erkek öğretmenler arasında anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür. Sınıf yönetimi becerileri ile ilgili literatür incelendiğinde bu çalışmada elde edilen bulguyu destekleyen çok sayıda araştırma (Cülha, 2014; Gülnay Sivri, 2012; Öksüz, Çevik, Baba ve Güven, 2011; Özay Köse, 2010; Şahin ve Altunay 2010; Zengin Bağcı, 2010) olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin erkek öğretmenlere kıyasla daha yüksek olduğunu gösteren araştırma (Akkaya Çelik 2006; Ayar ve Arslan 2008; Ilgar, 2007; Özgan, Yiğit, Aydın ve Küllük, 2011; Yalçınkaya ve Tonbul, 2002) sonuçları da bulunmaktadır. Bu durum öğretmenlik mesleğinin bayanlara daha uygun bir meslek olduğuna ilişkin yıllardır süren ve bazı bilimsel araştırmalarla (Coultas ve Levin, 2002) desteklenen toplumsal yargının değişmeye başladığına yönelik ipucu oluşturabilir. Sınıf öğretmenlerinin öğrencileri motive etme düzeyleri açısından elde edilen sonuçlar incelendiğinde ise kadın öğretmenlerin yüksek düzeyde kontrol davranışını erkek öğretmenlere kıyasla daha fazla sergiledikleri tespit edilmiştir. Bu bulgu literatürdeki ilgili araştırmalarla tutarsızlık göstermektedir. Bozgeyikli, Sünbül, Kesici ve Üre'nin (2003) ilköğretim öğretmenleri üzerinde yaptıkları çalışmada, erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere kıyasla daha yüksek düzeyde kontrol davranışı sergiledikleri sonucu bulunmuştur. Oğuz (2013)'a göre kadın öğretmenler, erkeklere göre, öğrenen özerkliğini destekleme davranışlarını daha fazla gerekli görmekte ve bu davranışları daha fazla sergilemektedirler. Bu durumun, toplumumuzda kadınların başkalarının sorunlarına daha duyarlı ve başkalarıyla iyi ilişkiler içerisinde olma gibi kadın rolü ile ilgili beklentilerden ve kadın sınıf öğretmenlerin öğrencilerine bir öğretmen olmanın yanı sıra bir anne gibi davranma yönünde bir tutum sergilemesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/3 Winter 2016

Araştırmada elde edilen diğer bir bulgu da sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin medeni durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkindir. Medeni durum değişkeni açısından bakıldığında sınıf yönetimi becerilerinin evli veya bekâr olma durumu açısından anlamlı düzeyde farklılaşmadığı, öğrencileri motive etme düzeyi açısından ise sadece orta düzeyde özerklik desteği alt boyutunda evli öğretmenler lehine bir sonucun ortaya çıktığı görülmüştür. Bu araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin medeni durumlarına göre farklılaşmamasına ilişkin bulgu çeşitli araştırma (Durğun, 2010; Koçoğlu, 2013) bulguları tarafından desteklenmektedir. Ancak Ilgar (2007)'ın araştırma bulguları ise evli ve boşanmış/dul öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerinin bekâr öğretmenlere göre daha yüksek olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu durumun araştırmanın yürütüldüğü örneklemden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Nitekim Ilgar (2007) araştırmasının içerisinde sınıf öğretmenlerinin de bulunduğu çok farklı branşlardan öğretmenler üzerinde yürütmüştür. Öğrencileri motive etme düzeyi açısından orta düzeyde özerklik desteği alt boyutunda evli öğretmenler lehine ortaya çıkan farkın karşılaştırmasını yapmak maçıyla ilgili literatüre bakıldığında medeni durum değişkeninin incelendiği tek bir araştırma bulunduğu görülmektedir. Bayram (2013) Okul öncesi öğretmenlerinin empatik düşünme becerisi ve öğrencileri motive etme düzeyi üzerine yaptığı araştırmasında, bekâr katılımcıların evli öğretmenlere kıyasla daha fazla orta düzeyde özerklik desteği davranışı sergilediklerini bulmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin mesleki kıdemlerine göre farklılaşmasına ilişkin araştırmada elde edilen bulgular her iki boyutta da kıdemin önemli bir faktör olduğunu göstermiştir. Şöyle ki, sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin bütün alt boyutlarında ve öğrencileri motive etme ölçeğinin orta düzeyde kontrol, orta düzeyde özerklik desteği ve yüksek özerklik desteği alt boyutlarında kıdem değişkeni açısından anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir. Kıdem değişkeni açısından Sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin giriş, geliştirme, sonuç ve genel etkinlikler alt boyutlarında ortaya çıkan fark 21 yıl ve üstü kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin lehine olduğu bulunmuştur. Buna göre 21 yıl ve üstü kıdeme sahip sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir. Öğrencileri motive etme ölçeği alt boyutlarına ilişkin bulgulara göre ise 0-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin sergilediği orta düzeyde kontrol davranışı diğer kıdeme sahip öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek olarak tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra 21 yıl ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin diğer kıdemdeki öğretmenlere kıyasla daha fazla orta düzeyde özerklik desteği sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer taraftan 0-10 yıl ve 21 yıl üstü kıdeme sahip öğretmenlerin öğrencilerine sağladıkları yüksek özerklik desteğinin 11-20 yıl kıdeme sahip öğretmenlerden daha fazla olduğu gibi ilginç bir sonuç elde edilmiştir.

Yüksek kıdeme sahip olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin diğer kıdemlerdeki öğretmenlerden daha yüksek olarak bulunması beklenen bir sonuç olduğu gibi ilgili literatürle de (Durğun, 2010; Erol, 2006; Gülünay Sivri, 2012; Ilgar, 2007; Sönmez, 2014; Yeşilyurt ve Çankaya, 2008) tutarlılık göstermektedir. Her ne kadar bazı araştırmalarda (Koçoğlu, 2013; Akın, 2006) düşük kıdeme sahip olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiş olsa da araştırmaların çoğunluğunda kıdemin artmasına bağlı olarak sınıf yönetimi becerilerinin de arttığı gibi bir sonuç bulunmuştur. Böyle bir sonuç, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin, öğretmenlik ve sınıf yönetimi konusunda tecrübeli olmaları ile açıklanabilir. Smith ve Laslett'e (1996) göre genç öğretmenler, istenmeyen davranışları görmezden geldiklerinde zayıf öğretmen olarak tanınacakları endişesi taşıyabilirler. Bu nedenle tecrübeli öğretmenlerin sınıfta yaşanan bazı istenmeyen davranışları görmezden geldikleri, genç öğretmenlerin bir otorite kurmaya çalıştıkları dolayısıyla istenmeyen davranışları daha az görmezden geldikleri ileri sürülebilir.

Öğrencileri motive etme değişkeninin kıdeme göre farklılaşmasına ilişkin elde edilen sonuçlarda bu açıdan değerlendirilebilir. Özellikle orta düzeyde özerklik desteği sağlama konusunda meslekte 21 ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin büyük bir kısmının anne- baba olduklarından yola çıkarak daha iyimser oldukları, öğrencilerin duygu ve düşüncelerini daha iyi anlayabilecekleri ve bu nedenle motive etme düzeylerinin daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Ancak 0-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin öğrencilerine yüksek özerklik desteği sağlama konusunda 11-20 yıl kıdeme sahip olanlardan daha yüksek bir düzey göstermesi ilginç bir bulgu olarak ortaya çıkmıştır. Aslında bu durum mesleğe yeni başlamış olmanın verdiği idealizmle açıklanabilir. Ancak burada önemli olan mesleğin ilk 10 yılında ve meslekte 20 yıldan sonraki durumdan daha ziyade gerek sınıf yönetimi becerileri gerekse öğrencileri motive etme düzeyleri açısından 11-20 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlerin daha düşük düzeyde olmalarıdır. Bu durum mesleki tükenmişlik veya mesleki tatminsizlik kapsamında irdelenebilecek bir konu olarak görülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen son bulgu sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öğrencileri motive etme düzeyleri arasındaki ilişkiye ilişkindir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin alt boyutları ile öğrencileri motive etme düzeyleri ölçeğinin alt boyutları olan YDK, ODK ve YÖD arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir. Diğer taraftan giriş etkinlikleri, sonuç etkinlikleri ve genel etkinlikler alt boyutları ile Orta düzeyde özerklik desteği alt boyutu arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu bulgu, giriş sonuç ve genel etkinlik beceri düzeyi arttıkça öğrencilere orta düzeyde özerklik desteği sağlama düzeyinin de arttığı şeklinde yorumlanabilir. Adıgüzel (2009) “Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenme Etkinliklerini Düzenleme ve Gerçekleştirme Çabalarında Zorlanma Düzeyleri” başlıklı araştırmasında davranış oluşturma sürecinde öğretmenlerin öğrencileri güdüleyebilme becerilerine “orta düzeyde” katıldıklarını belirlemiştir.

Her bilimsel araştırmanın konusu ve kapsamı açısından bazı sınırlılıkları vardır. Bu çalışmanın en önemli sınırlılığı Türkiye’deki bütün sınıf öğretmenlerini temsil edecek özelliklere ve büyüklüğe yeterince sahip olmayan küçük bir örneklem üzerinde yapılmış olmasıdır. Bu nedenle konu alanı ile ilgili gelecekte yapılacak araştırmalarda daha büyük ve farklı özelliklere sahip gruplarda (mesleği isteyerek seçip seçmediği, çocuk sahibi olup olmadığı vb.) yenilenmesi sınıf yönetimi becerileri ve öğrencileri motive etme düzeylerinin anlaşılması konusunda daha ayrıntılı ve güvenilir sonuçlar verecektir.

Bunun yanı sıra öğretmenlerden beklenen en önemli görev, hem iyi bir sınıf yönetimi becerisine sahip olmaları hem de öğrencilerine etkili bir motivasyon desteği sağlayarak onları olumlu yönde davranışlar kazanmalarınıdır. Bu amaçla öğretmenlere hizmet içi eğitim kursları düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, A. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Öğrenme Etkinliklerini Düzenleme ve Gerçekleştirme Çabalarında Zorlanma Düzeyleri” *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 6 (2) 89-110
- Adıgüzelli, Y. (2015) Öğretmenlerin Öğretim Etkinliklerini Gerçekleştirme Sürecinde Yaşadıkları Sorunların Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 10/15 Fall 2015, p.1-18, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. H. Ömer Karpuz Armağanı) www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8942>, ANKARA-TURKEY.

- Akın, A. G. U., ve Koçak, R. (2007). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile iş doyumları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 51(51), 353-370.
- Akın, U. (2006). “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi ile İş Doyumları Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Akkaya Çelik, N. (2006). “İlköğretim Okullarında Görevli Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algılarının Belirlenmesi.” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Akkaya, M. (2011). “Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mizah tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul ili Şişli ilçesi örneği).” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Arı, R. ve Saban, A. (2000). *Sınıf Yönetimi*, Konya: Mikro Dizgi.
- Ayar, A. R. ve Arslan, R. (2008). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Performansının Araştırılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 335-344.
- Babaoğlu, E., & Korkut, K. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları ile Sınıf Yönetimi Beceri Algıları Arasındaki İlişki?. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 1-19
- Babcock, D. M. (2011). *An analysis of professional education course content specific to classroom management and student motivation within selected NCATE accredited teacher preparation programs*. Unpublished PhD dissertation, University of Central Florida, Orlando, Florida, USA.
- Balay, R. (2012). 2000’li Yıllarda Sınıf Yönetimi, Ankara: Pegem Akademi.
- Bayram S. (2013). “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Empatik Düşünme Becerileri İle Öğrencileri Motive Etme Düzeylerinin İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Bozgeyikli, H., Sünbül, A. M., Kesici, Ş., Üre, Ö. (2003). İlköğretim öğretmenlerinin, öğrencileri motive etme düzeyleri ile temel psikolojik ihtiyaçlarının ilişkisel analizi. *VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi Sözlü Bildiri*. Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Brown, H. D. (2001) *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy*. (2nd ed). White Plains, NY: Pearson Education.
- Burden, P. R. (2000). *Powerful Classroom Management Strategies: Motivating Students to Learn*. USA: Corwin Press.
- Coultas, J. C. ve Lewin, K. M. (2002). Who becomes a teacher? The characteristics of student teachers in four countries. *International Journal of Educational Development*, 22 (2002), 242-260.
- Cülha, A. (2014). “Eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenler ile diğer fakültelerden mezun olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin karşılaştırılması.” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.
- Deci, E. L., Schwartz, A. J., Sheinman, L., ve Ryan, R. M. (1981). An instrument to assess adults' orientations toward control versus autonomy with children: Reflections on intrinsic motivation and perceived competence. *Journal of Educational Psychology*, 73, 642-650.
- Demirtaş, H. (2011). Sınıf Yönetiminin Temelleri. Etkili Sınıf Yönetimi, (Editör: Hüseyin Kıran). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Durğun, B. (2010). “*Sınıfında Kaynaştırma Öğrencisi Bulunan Sınıf Öğretmenlerinin, Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, (Sancaktepe İlçesi Örneği)*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erol, Z. (2006). *Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Güçlü, M. (2002) İlköğretimde kalabalık sınıflar sorunu ve çözüm önerileri, *Eğitim Araştırmaları*, 9, 52-59
- Güçlü, M. (2014) İlköğretim dergisinde yayınlanan öğretmenlik mesleği ile ilgili makalelerin değerlendirilmesi, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE dergisi*, 3(2), 111-128
- Gültekin, M., (2015). “İlköğretim Öğrencilerinin İdeal Öğretmen Algısı, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*,-, Volume 10/11 Summer 2015, p. 725-756, ISSN: 1308- 2140, (Prof. Dr. Şefik Yaşar Armağanı), www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8624>, ANKARA/TURKEY.
- Gülünay Sivri, D. (2012). “*İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Belirlenmesi.*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İlgar, L. (2007). “*İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf yönetimi Becerileri Üzerine Bir Araştırma*”, Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- İlhan, Ş. (2011). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Uygulamaya Dayalı Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Becerileri ile Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Kayıkçı, K. (2009). The effect of classroom management skills of elementary school teachers on undesirable discipline behaviour of students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 1215-1225.
- Koçoğlu, A.M. (2013). “*İlkokullardaki Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi (İstanbul İli Sancaktepe Örneği)*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Komitoğlu, D. (2011). “*Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi.(İstanbul ili, Kadıköy ilçesi örneği).*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Oğuz, A. (2013). Öğretmenlerin öğrenen özerkliğinin desteklenmesine ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 10 (1), 1273-1297.
- Öksüz, Y., Çevik, C., Baba, M. ve Güven, E. (2011). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Yönetimine İlişkin Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 99-113
- Özay Köse, E. (2010). Sınıf Yönetimine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(39), 20-27.

- Özgan, H., Yiğit, C., Aydın, Z. ve Küllük, M. C. (2011). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Algılarının İncelenmesi ve Karşılaştırılması, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 617- 635.
- Sadık, F., ve Aslan, S., (2015). İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Disiplin Problemleri İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 10/3 Winter 2015, p. 115-138, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7585>, ANKARA-TURKEY
- Safa, S. ve Ghonsooly, B. (2015). Examining the Relationship among Sense of Self-efficacy, Teaching Experience and Beliefs about Classroom Management: A case of Iranian EFL Teachers, *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 2(8),273-283.
- Smith, C. J., ve Laslett, R. (1996). Effective classroom management: A teacher guide. 2nd Edition, London and New York: Routledge.
- Sönmez, E. (2014). “İlk Ve Ortaokullardaki Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Performansları Arasındaki İlişki” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.” Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.
- Sünbül, A.M., Kesici, Ş., Üre, Ö. ve Bozgeyikli, H., (2003). *Öğrencileri motive etme ölçeğinin geçerliği ve güvenirliği*, VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi. İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Şahin, A. (2011). Öğretmen Algılarına Göre Etkili Öğretmen Davranışları, *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 239-259
- Şahin, G. ve Altunay, U. (2010). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışları. *İlköğretim Online*, 10(3), 905-918. 2011. <http://ilkogretimonline.org.tr> adresinden 20.02.2016 tarihinde Erişildi.
- Şahin, M. ve Adıgüzzelli, Y. (2015) Sınıf Yönetimi Sürecinde İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 10/3 Winter 2015, p. 799-816, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7838>, ANKARA-TURKEY
- Tunca, Ö. (2010). “*Duygusal zeka düzeylerinin sınıf yönetimi becerilerine etkisi ve bir araştırma.*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Uç, H. (2013). “*İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile örgüt kültürü arasındaki ilişki: Maltepe ilçesi örneği.*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Umar, S. (2015). “*Ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile örgüt kültürü algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Konya ili örneği.*” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mevlana Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Voltz, D. L., Sims, M. J., ve Nelson, B. (2010). *Connecting teachers, students and standards: Strategies for success in diverse and inclusive classrooms*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Yalçınkaya, M. ve Tonbul, Y. (2002). İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algı Ve Gözlemler. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(2), 1-10.

- Yeşilyurt, E. ve Çankaya, İ. (2008). Sınıf Yönetimi Açısından Öğretmen Niteliklerinin Belirlenmesi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (23), 274-295
- Zengin Bağcı, P. (2010). “İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri ve Başa Çıkma Davranışları Arasındaki İlişki.” Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.” Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Bozgeyikli, H. & Gözler, A. (2016). “Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Öğrencileri Motive Etme Düzeyleri Arasındaki İlişki / The Relation Between Primary School Teachers’ Classroom Manegement Skills and Their Levels of Motivating the Students”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Hayati Akyol Armağanı), Volume 11/3 Winter 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9368>, p. 589-606.